

5. Tekrar Testi

1. Sanayi Devrimi'nin ortaya çıkmasında Avrupa'da düşünce alanındaki gelişmeler ve teknik buluşlar etkili olmuştur. Teknik gelişmeler, tarım toplumundan sanayi toplumuna geçişi sağlamış ve el aletleri, yerini makinelere bırakmıştır. Tarıma dayalı toplumlarda üretim, el tezgâhlarında yapılırken sanayileşme ile birlikte üretim fabrikalarda yapılmaya başlanmıştır.

Buna göre Sanayi Devrimi ile ilgili,

- I. Üretim tarzı değişmiştir.
- II. Fransa'da gerçekleşmiştir.
- III. Avrupa'da ulus devletler dönemini başlatmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

2. Orta Çağ'da hâkim olan feodalitenin izlerini taşıyan Fransa'da toplumsal sınıflar arasında ekonomik, hukuki, siyasi ve sosyal eşitsizliğe dayanan bir yapı vardı. Bu nedenle kral ile halk arasındaki ilişkiler kopma noktasına geldi. Fransa'da halk, genel olarak ayrıcalıklı ve ayrıcalıksız olmak üzere iki sınıfa ayrılıyordu.

Buna göre Fransa'da verilen durumla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Fransız toplumu eşit haklara sahiptir.
- B) Sosyal eşitsizlik nedeniyle yöneticiler ve halkın arası açılmıştır.
- C) Bu dönemde halk yönetimden memnundur.
- D) Ülkede anayasal düzen hâkimdir.
- E) Kral ülkeyi halk meclisi ile birlikte yönetmektedir.

3. Osmanlı Devleti, Mora'da başlayan isyanın büyümesi üzerine Mısır Valisi Mehmet Ali Paşa'dan yardım istemiştir. Mısır valisinin de desteğiyle isyanın direnci kırılmıştır. Bunun üzerine İngiltere, Rusya ve Fransa'nın ortak donanması, 1827'de Navarin'de Osmanlı donanmasını yakmıştır. Bunun yanında, 1828'de başlayan Osmanlı-Rus Savaşı sonunda imzalanan 1829 Edirne Antlaşması ile Osmanlı Devleti, Yunanistan'ın bağımsızlığını kabul etmiştir. Yunan Devleti'nin kuruluşu Osmanlı Devleti'nin dağılmasında başlangıç noktası olmuştur.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili,

- I. Mora İsyanı'nı tek başına bastıramamıştır.
- II. Avrupa devletleri arasındaki çıkar çatışmalarından yararlanmışır.
- III Yunanlıları İtalya desteklemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) II ve III

5. Tekrar Testi

4. XVIII. yüzyılın ikinci yarısında İngiltere’de buhar gücünün makinede kullanılması ile başlayan Sanayi İnkılabı kısa bir süre sonra Avrupa’nın tamamında etkisini göstermiştir. Buna bağlı olarak üretim artmış; ham madde ve pazar ihtiyacı ile birlikte devletler arası bloklaşmalar da ortaya çıkmaya başlamıştır.

Buna göre Sanayi İnkılabı’nın;

- I. az gelişmiş devletlerin ham madde ve pazar arayışı içine girmesi,
- II. devletler arası rekabetin yaşanması,
- III. sömürgeciliğin yayılması

gelişmelerinden hangilerine zemin hazırladığı söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

5.

Verilen diyagramda neden sonuç ilişkisini bozan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Fransa’da kralların genişleme politikaları, bağımsızlık savaşlarında Amerika’ya yapılan yardımlar halktan daha fazla vergi toplanmasına sebep olmuştur. Soylular ile kilise mensuplarının da vergiden muaf olması hazineyi güç duruma düşürmüştü ve Fransa iflasın eşiğine gelmiştir. Mali bunalıma çözüm bulmak amacıyla 1614’ten beri toplanmayan “Etats Generaux”yu (Eta Jenero) yani meclisi 5 Mayıs 1789’da toplamıştır.

Buna göre Fransa ile ilgili;

- I. soylular ve ruhban sınıfına ayrıcalıklar tanındığı,
- II. uygulanan politikaların isabetli olduğu,
- III. ekonomik sıkıntıların siyasi sonuçlar doğurduğu

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve III E) II ve III

5. Tekrar Testi

7. Fransız İhtilali sonrası Fransa'da eşitliğe dayanan yeni bir toplum düzenine geçilmiştir. Temel hak ve özgürlükleri içeren "İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi"ni ilan eden Kurucu Meclis, bir anayasa hazırlamış ve bu anayasa 1791'de kral tarafından da onaylanmıştır. Fransa'nın bu ilk anayasasıyla egemenlik hakkı halka verilmiş ve güçler ayrılığı prensibi kabul edilmiştir. Böylece Fransa'da mutlak monarşi dönemi sona ererek meşruti monarşi dönemi başlamıştır. "İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi"ne göre insanlar özgür ve yasalar önünde eşittir. Herkes memur olabilme hakkına sahiptir. Söz ve basın özgürlüğü vardır. Özel mülkiyet dokunulmazdır ve toplumda vergiler, dengeli bir biçimde dağıtılmalıdır.

Verilen metinde aşağıdakilerden hangisine vurgu yapılmamıştır?

- A) Kanunun üstünlüğü kabul edilmiştir.
B) Fikir ve beyan hürriyeti getirilmiştir.
C) Kralın otoritesi meclis ile sınırlandırılmıştır.
D) Kişiler mülk edinme hakkına sahiptir.
E) Gelirlerin dağılımında eşitlik sağlanmıştır.
8. • Nizam-ı Cedid
• Eşkinici Ocağı
• Asâkir-ı Mansûre-i Muhammediye

Osmanlı Devleti'ne ait bu orduların ortak özelliği aşağıdakilerden hangisinde belirtilmiştir?

- A) II. Mahmut Dönemi'nde oluşturulmuştur.
B) Yeniçeriler karşı çıkmıştır.
C) Batı tarzında oluşturulmuş askerî birliklerdir.
D) Geleneksel silahlar kullanmışlardır.
E) Merkezî otoritenin azalmasına neden olmuştur.
9. **Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılda yaptığı ıslahat hareketlerinden biri değildir?**
- A) Avrupa'da daimî elçiliklerin açılması
B) Eşkinici Ocağının kurulması
C) Ülkeye çiçek aşısının getirilmesi
D) İrad-ı Cedid hazinenin kurulması
E) İlk defa devlet matbaasının oluşturulması

10. İyi yetişmiş silahlı birlikler olan Nizam-ı Cedit Ordusu ile İstanbul'da ve taşrada merkezî idarenin otoritesinin artırılması amaçlanmıştır. Asker toplama tarzı olarak zorunlu askerlik sistemi içinde yer almayan Nizam-ı Cedit Ordusuna asker olarak girebilmenin temel şartlarından biri Müslüman olmaktır. Bu yeni orduya ilk girenler 1787-1792 Osmanlı-Rus Savaşı'nda esir alınanlar ile İstanbul sokaklarından toplanan gençler olmuştur.

Nizam-ı Cedit ile ilgili verilen bilgilerden hareket ile aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Zorunlu askerî birlik olduğu
B) Müslüman ya da gayrimüslim askerlerden oluştuğu
C) Ülkede merkezî idarenin güçlendirilmesinin amaçlandığı
D) Yeniçeri Ocağı'nın örnek alındığı
E) II. Mahmut Dönemi'nde kurulduğu

5. Tekrar Testi

11. Yeniçeri Ocağı'ndaki bozulmayı gören padişah ve devlet adamları bozulmayı düzeltmek için tedbirler almak istemiştir. Fakat yeniçeriler yapılmak istenen düzenlemelere karşı çıkarak bildikleri eğitim düzenini ve kullandıkları silah ve araç-gereçleri yeni olanlarıyla değiştirmeye yanaşmamıştır. Bunun sonucunda Yeniçeri Ocağı, yenilik taraftarı padişah ve devlet adamlarına karşı zaman zaman silahlı mücadeleye girişen bir fitne yuvası hâline dönmüştür.

Buna göre Yeniçeri Ocağı ile ilgili,

- I. Yapılan ıslahatların destekçisi olmuşlardır.
- II. İtaatsizlikleri nedeniyle sayıları giderek azaltılmıştır.
- III. Gelenekçi hareket etmeleri devlet otoritesiyle karşı karşıya gelmelerine neden olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

12. Osmanlı Devleti'nin 1847'de gayrimüslimleri askere alması yoğun şekilde tartışılmıştır. Fakat bu tartışmada, tebaanın bütünlüğünün nasıl sağlanacağı sorusu öne çıkmıştır. Devlet, Müslüman nüfusun azaldığını ve ordunun asker ihtiyacının karşılanmadığını belirterek gayrimüslimlerin de askerlik yüküne ortak olması gerektiği görüşünü savunmuştur. Hristiyan cemaatler ise gençlerin askere alınmasıyla zaten kötü olan ekonomik durumların daha da kötüleşeceğini öne sürmüştür.

Verilen metinden hareketle Osmanlı Devleti askerlik sistemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Hristiyan teba askerî vasıflara sahip değildir.
B) Müslümanlar, devletin asker ihtiyacını karşılayabilmektedir.
C) Hristiyan cemaatler gayrimüslimlerin askere alınmasını savunmuştur.
D) Savaşların mağlubiyetle sonuçlanması ekonomiyi kötü etkilemektedir.
E) Asker ihtiyacı karşılanamadığı için gayrimüslimler de askere alınmak istenmiştir.

13. "Ben, Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemek için her alanda ıslahat yapan bir padişahım. Ülkem her alanda yabancıların ve azınlıkların taarruzu altında kıvrılmaktadır. "Hasta adam" diye tabir edilen Osmanlı Devleti'ni güçlendirmek için kaldırdım. Denge siyaseti izledim. Ama ıslahatlarım meyvesini vermeden devletimi bir davanın içinde buldum. İngiltere, Fransa ve Rusya'nın iki yüzlü siyasetleriyle uğraşmak zorunda kaldım."

II. Mahmut'a ait konuşmada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) Nizam-Cedit
B) Yeniçeri Ocağı
C) Yaya ve Müsellem
D) Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye
E) İrad-ı Cedit

5. Tekrar Testi

14.

Ahmet Cevdet Paşa Osmanlı ordusunun şimdiye kadar "ya gaza ya şehadet ya da din-i mübin uğruna" sözleriyle harekete geçirildiğini, gayrimüslim askerlerle karışık bir ordunun bu kavramlarla hareket ettirilemeyeceğini belirtiyordu. Böyle bir orduyu Batı'daki ulus devletlerdeki gibi "vatan uğruna" diyerek harekete geçirmek gerekirdi ancak "bizde vatan denilirse askerın köylerindeki meydanlar hatırlarına gelir." diyordu Ahmet Cevdet Paşa. Osmanlı'da "vatan" sözü uygulamaya konsa ve sonra halk arasında kabul görerek Avrupa'da sahip olduğu etkiye sahip olsa bile "gayret-i diniyye" kadar etkili olmayacağını belirten Ahmet Cevdet Paşa, bunun çok uzun bir zaman gerektireceğini vurguluyordu. Bu şekilde gayrimüslimlerle Müslümanları karıştırarak oluşturulacak bir ordunun, Osmanlı toplumunun o dönemdeki gerçek koşullarıyla mümkün olmayacağını da altını çiziyordu.

Buna göre Ahmet Cevdet Paşa'nın Osmanlı ordusu hakkında,

- I. Tüm Osmanlı tebaası için askerlik zorunlu hâle getirilmelidir.
- II. Kuruluşundan itibaren gaza ruhu ile harekete geçmiştir.
- III. XIX. yüzyıl şartlarında gayrimüslim askerlerin de dâhil edildiği bir ordu kurulabilir.

fikirlerinden hangilerini savunduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

15. **Tablo: II. Abdülhamit Dönemi'nde Devlet Tarafından Açılan Okullar**

Sanayi-i Nefise Mektebi	Kız Sanayi Mektebi
Darü'l-Muallimin-i Aliyye	Hukuk Mektebi
Lisan Mektebi	Aşiret Mektebi
Deniz Ticareti Mektebi	Mekteb-i Fünûn-ı Maliye

Verilen tablodaki okulların;

- I. yabancı dil,
- II. güzel sanatlar,
- III. ekonomi

alanlarından hangileriyle ilgili eğitim vermek amacıyla açıldıkları söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) II ve III E) I, II ve III

16. Osmanlı Devleti'nde demiryolu yapım maliyetinin yüksek olması, sermaye ve kaynak yetersizliği gibi güçlükler nedeniyle istenilen düzeyde olmamıştır. Bu nedenlerle demiryolu inşası ve işletilmesi bir imtiyaz olarak yabancı şirketlere verilmiştir. Bu durum da Osmanlı Devleti, demiryolu yapımını kapitalist devletlerin ekonomik, siyasi ve askerî çıkarlarına göre ele almak durumunda kalmıştır. Osmanlı Devleti'nde demiryolu yapımı Abdülmecid, Abdülaziz ve özellikle II. Abdülhamid'in politikalarından biri olmuştur. II. Abdülhamid, Osmanlı Devleti'nin tüm demiryolu ağının yaklaşık %73'ünü inşa ettirmiştir.

Verilen bilgilere göre Osmanlı Devleti'nin demiryolu inşası ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Büyük oranda II. Abdülhamid Dönemi'nde yapılmıştır.
- B) Ekonomik nedenlerden dolayı yeterli düzeyde gelişim sağlanamamıştır.
- C) İşletme hakkı yabancı şirketlere verilmiştir.
- D) XIX. yüzyılda devlet politikası hâlini almıştır.
- E) Avrupalı devletlerden önce yapımına başlanmıştır.

5. Tekrar Testi

17. Azınlık okulları, yabancı devletlerin belirlemiş olduğu politikalara uygun olarak Osmanlı Devleti'ne yönelik yıkıcı faaliyetlere başlamıştır. Teşkilatlanan bu okulların faaliyetlerini ilk başlarda dikkate almayan Osmanlı Devleti'nin bu tutumu; Fransa, İngiltere, Amerika, İtalya gibi devletlerin Osmanlı denetiminden uzak, kendi okullarını açmasına neden olmuştur. Yabancı devletlerin, misyonerlerin ve azınlık okullarının sayısı 1860'lı yıllarda büyük bir artış göstererek yaklaşık 1.600 civarına ulaşmıştır. Osmanlı topraklarında yabancı okullar özellikle Orta Doğu, Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu ve İstanbul'da açılmıştır. Okulların kurulma yerleri dikkate alındığında siyasi amaçla kuruldukları açık bir şekilde görülmektedir.

Buna göre Osmanlı Devleti'nde yabancı okulların durumuyla ilgili,

- I. Vereceği zararın farkına varılmadığı için denetimsiz şekilde faaliyetlerini sürdürmüşlerdir.
- II. Yabancı okulların hakları Fransızlar tarafından savunulmuştur.
- III. Lozan Antlaşması öncesi yasal denetim gerçekleşmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

18. **Harita: Osmanlı'da demiryolu güzergâhı**

Osmanlı Devleti'ndeki demiryolu güzergâhlarına dair verilen haritaya göre,

- I. Anadolu'da ilk demiryolu İzmir-Aydın arasında yapılmıştır.
- II. Anadolu'da birden fazla hatta taşıma yapılmıştır.
- III. Hac yolu ulaşımı hızlandırılmıştır.

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) II ve III E) I, II ve III

5. Tekrar Testi

19. Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyıldan itibaren modern eğitim veren kurumlar açılmıştır. Bunun yanı sıra Avrupa'dan askerî alanda uzmanlar getirilmiş, teknik gelişmelerden daha hızlı haberdar olabilmek amacıyla Avrupa'nın önemli merkezlerinde elçilikler açılmıştır.

Verilen bilgilere göre Osmanlı Devleti ile ilgili,

- I. Avrupa'nın bilim ve teknikteki üstünlüğü kabul edilmiştir.
- II. Avrupadaki gelişmeleri yakından takip etmek için elçilikler açılmıştır.
- III. Askerlik vatan hizmeti olmaktan çıkarılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

20. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda sanayinin geliştirilmesi için;

- I. Islah-ı Sanayi Komisyonunun kurulması,
- II. İstanbul ve çevresinde dokuma, çuha ve demir döküm fabrikalarının açılması,
- III. Batı tarzı askerî birliklerin oluşturulması

çalışmalarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.